Brev rörande Luleå Ångsåg

Spec.:

Telegram den	11/5	1886	från	H. Örtenblad		till	J. A. Bergman, Nederkalix
Brev	12/5	1886	"	J. A. Wikström		till	H. Örtenblad
"	25/3	1886	"	H. Örtenblad		"	J. A. Bergman, Nederkalix
"	29/3	"	"	-"-		"	-"-
"	2/4	"	"	-"-		"	-"-
"	15/4	"	"	-"-		"	D. Hummel. London /avskrift/
"	24/4	"	"	-"-		"	J. A. Bergman, Nederkalix
"	28/4	"	"	-"-		"	-"-
"	4/5	"	"	-"-		"	-"-
"	9/5	"	"	-"-		"	-"-
"	11/5	"	"	-"-		"	-"-
"	12/5	"	"	-"-		"	-"-
"	13/5	"	"	-"-		"	-"-
"	14/5	"	"	-"-		"	-"-
"	16/3	"	"	D. Hummel, Paris		till	J. Matton, Stockholm
"	17/3	"	"	-"-			-"-
Telegram	29/3	"	"	-"-	Malmö	"	J. A. Bergman, Överkalix
"	26/3	"	"	-"-	"	"	-"-

Lit. B.

№ 33

App. №

Klass ...... № 124 Ord. 80 Inlemnadt i Luleå den 11/5 1886 kl. 1 a. m.

Tjensteanm.

Grosshandlar Bergman
Nederkalix

Vederbörande anmodat mig telegrafera ordagrant följande: "Mikaeli i London, Mattson ditreser sjuttonde. Utsigter affären som helhet kan genomdrifvas, men han kan icke tillstyrka begärda priserna hemman, bommarne och föreslår att, om öfverenskommelse dessa punkter ej nu kan träffas, uppgörelse härom får hvila tills närmare undersökning kunnat ske. Förut har köparne visat obenägenhet öfvertagande byggnader, inventarier till etkötta priser. Telegrafsvar idag önskas."
Afprutning 125 röre affären klar genast, låter

Tel. af Exp. af

Lit. B.

N:o ....

App. N:o ....

Klass .... N:o .... Ord .... Inlemnadt i .... den ..../.... 188.... kl. .... m.

Tjensteanm. ....

vederbörande påskina. Allt synes mogna
vidare dagsposten
i
Artenblad

Tel. af .... Exp: af ....

Herr Örtenblad!

Det är på väg till badort i Frankrike, som resan företages från London, vid hvilket tillfälle Lampas sig underhandla med Gellivare-direktionens medlemmar i London. Men möjligen äro de genom Herr Michaëli redan så väl underrättade, att affären kan afgöras i Stockholm.

Jag skall emellertid fortsätta telegrafkorrespondensen och ämnar börja i eftermiddag.

Med Sann högaktning
Ödmj.

12/5 86.

J. Wikström

Luleå d. 25/3 86

Grosshandlaren
H. Herr J. Aug Bergman
Nederkalix

För ärade skrifvelsen af 22 dennes får jag vördsammast tacka.

W. har ännu ej afhört något svar på sitt bref med begäran om fullmakt —, men väntar han dagligen härpå, säger han. Han anser det emellertid ej omöjligt, att han ännu ett par veckor får vänta härpå.

Då jag för några dagar sedan var hos W —, och visade en af mig upprättad tablå öfver utfallet af till den 6 d:s inlämnade virket —, framkastade jag just detsamma, som Herr Grossh. gör i sednaste brefvet, om långsamheten af förda underhandlingen. Härpå svarade han, att så går det alltid till emellan kronan och vederbörande —, men Ni skall få se, att afgörandet är ej långt borta — och då går det på en gång". Måtte detta hans förhoppningar blott snart gå i fullbordan!

W. är emellertid ej overksam, derom kan H:r Grossh. vara viss. Sedan han skref och begärde fullmakten, har han redan hunnit skrifva flere bref i samma ärende.

Jag har för afsigt att resa upp till Jockmock omk. 5te April —, för att öfvervara

marknaden, inspektera ut-
drifningen m. m. samt för
att ordna om diverse saker
i och för årets flottning.
För att bibehålla och be-
fästa den (numera) goda
positionen, som jag intar
vis à vis Jockmocks- och
Bodträskfors Kontoren, vore
resan visserligen särde-
les nyttig, men måste
den kanske som hellst all-
tid ställas beroende på,
huru underhandlingen
rörande storaffären avan-
cerar. Jag antar nemligen,
att Hr Grossh. önskar, att
jag skall vara närvarande
här, då det blir fråga om
definitiva afgörandet.

Resan skulle emellertid
kunna företagas på jemfö-
relsevis kort tid — om så-
dant vore af nöden. Den
12te April skulle jag i
så fall kunna vara hem-
ma igen.

Ödmjukeligen
H. Örtenblad.

Luleå 29/[illegible] 86

Grosshandlaren
H. Herr O. Aug. Bergman
Nederkalix

Får vördsammast tacka för
wärdiga skrifvelsen af 27 dennes.
Jag erhöll idag på förmiddagen
bud från W. att infinna mig
hos honom; och möttes jag i
dörren med orden: "goda ny-
heter"!
Huruvida nyheterna voro så
synnerligen goda, öfverlemnar
jag emellertid åt H. Grossh.
att sjelf bedöma.
W. sade sig hafva erhållit
bref från Styrelsen i Stockholm
med underrättelse, att H.

Mikaeli första dagarne i april
utreser till London för att
för H. Loder framlägga Styrel-
sens förslag att (med några
modifikationer) acceptera gjor-
da offerten.
På min fråga – om ej Herr
Loder långt härförut blif-
vit tillfrågad angående den-
na affär, svarade W., att
han ej trodde, att Styrelsen
gjort någon framställning här-
om till H. Loder sjelf. W<u>m</u>
har ej heller meddelat sig
med Loder direkt, utan med
H. Scharp och från honom har
han fått det beskedet, att Lo-
ders förste man på kontoret,
H. Wilson, är för affären

och skulle söka bearbeta Loder.

På min vidare framställda fråga, om W. visste, huru Styrelsen ämnade framställa sitt förslag – och om Styrelsen ämnar göra hemställan till Loder att utan vidare antaga offerten, utan alla prutnings eller jemkningsförslag, svarade W., att han ej visste det, men att han hade anledning antaga, att Styrelsen afgifver ett rent tillstyrkande.

W. tager för alldeles gifvet att först i slutet af nästa månad – och under nuga förhållanden före d. 15 April – kan ärendet komma att slutbehandlas. Mikaeli skulle telegrafera till, sedan han fått Loders svar – och "då börjar väl ett långrandigt telegraferande", sade W.

Jag sade W. att jag kunde för min del ej finna nyheterna synnerligen goda –; och att jag tykte, att man nu får börja likson från början igen –; samt att jag tykte det vara ganska ledsamt att meddela Hr Grossh. Br. art detta. Härpå svarade W. att "Vi kan tryggt säga Hr Br., att så goda utsigten, som de nuvarande, har aldrig affären haft förrut." Ja, måtte W. hafva rätt häruti innan!

Ödmjukeligen
H. Örtenblad

och skickar vidare för [illegible] försäkran, sedan hvilken, som det nu synes, ej kan blifva hindrad.

Luleå d. 2 April 1886

Grosshandlaren
H. Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

Erkännande mottagandet af ärade af 31 pto, vill jag med detta endast omnämna, att jag för att vinna tid ernar afresa härifrån morgon middagstiden. Jag kan då, utan att alltför mycket behöfva skynda på under resan, vara hemma igen den 12te eller senast d. 13de dennes.

Posterna afgå till Harads & Jockmock från Luleå (el. Nederluleå) Tisdag afton och fredag afton, och är min adress — om bref afgår härifrån Tisdag afton d. 6te ~~April~~ Jockmock och Fredag afton d. 9de " Harads xx

Jag nämner detta, för den händelse att Hr Grossh. skulle erhålla något bref från Hr W., som ger Hr Grossh. anledning att hitkalla mig. Skulle en sådan order träffa mig under resan —, reser jag ku-rir och är tillbaka i Luleå 10 à 18 timmar efter det jag mottagit ordern.

xx detta får jag på nedresan.

Jag skall före afresan i morgon besöka Hr W. för att höra, om han haft något meddelande derifrån. Om så skulle vara, skrifver jag några rader med morgondagens post.

Om något af vigt skulle förefalla under min bortovaro, så ämnar jag bedja Hr W. derom skriftligen meddela sig med Herr Groschh. Man kan ju tänka sig möjligheten af att ett telegram af afgörande beskaffenhet kan hitkomma före d. 13 april, då Herr Mikalli redan före denna tid bör hafva anländt till London.

Det i skrifvelsen af 31:e omnämnda brefvet till Hr W. hitkommer möjligen i morgon.

Ödmjukeligen
H. Örtenblad.

Afskrift

Luleå d. 15 April 1886

Brukspatronen & Riddaren
H. Herr D. Hummel
London

- -

- -

Utdrifningen

Wi hänvisa till närlagda afskrift af virkesrapport N:2, upptagande hvad som till den 8 dennes blifvit inkommadt.

Af rapporten framgår, att då allt reducerats till enkla stocklängder, d. v. s. då de 31, 33 och 35 fot långa dubbelstockarne (42,470 stycken) kapats, håller virket i år i medellängd 19,08 fot
i medeldiameter 10 tum (eller noga räknadt 9,98)
" " pris 62 1/2 öre

År 1885 höll virket, efter enahanda reducering:
i medellängd 18,87 fot
" " diameter 9,9 tum
" " pris 66 2/3 öre

Alltså är årets utdrifning af något större dimensioner än fjolårets virke; men utdrifningspriset omk. 4 öre billigare än förlidet år.

Att virket i år hållen fullt ut fjolårets dimensioner - och till och med är något litet större - är tygmerligen glädjande, då man måste taga i betraktande, att förhållandet mellan stora och små träd i år är som 1:1 -, och proportionen mellan stora och små träd i fjol var som 2:1.

Anledningen till detta goda resultat kan till någon del sökas deruti, att i år högst obetydligt eller 812 af 119.532 träd slagits till bjelkar, då i fjol 4.106 af 174.101 träd apterats till bjelkar. Hufvudsakligaste anledningen är dock, att de s.k. småträden i år äro något större än i fjol och föregående åren.

<u>Wirkets beskaffenhet</u> är i år ungefär detsamma som under föregående åren och ej bättre än i fjol.

I virkesmassorna vid ett par aflägggningsställen - vid Klubbudden närmast gårdarne, vid Kitaviken i Rawdijaur samt öfversta aflägggningsstället i Nautijaurbäcken - förekommer en stor mycken het trärskurna stockar. Som virket är väl annadt i skogen tager det sig emellertid - äfven vid dessa ställen - väl ut, och som skogen i allmänhet varit lång, har efter bortkapningen af felen, ett ganska långt och vackert virke ändå erhållits. Felen hafva i de flesta fall bestått af stubbröta, hvarföre skogen

före fällningen som vida bättre ut än sedan träden blifvit flända.

På öfriga aflaggningsställena är virket af mycket god beskaffenhet, synnerligast det virke, som utdrifvits till Perlelfven.

Utfallet vid en blifvande försägning bör blifva i det närmaste lika bra, som af 1885 års utdrifning.

Timmningen har utförts af:

Rodr. Wästfelt med distriktet Östra Randijaur och Perlelfven.

G. Almqvist med distrikt Vestra Randijaur, Nautijaurbäcken och Klubbuddsjön; samt

A. L. Gellerstedt Apoelfven med Mannabäcken och Lilla Lule elf.

Timmningen är på alla ställen utförd på ett ordningsfullt sätt och efter detsamma system, som under de sistförflutna åren.

Allt virke från Parken samt från bolagets egna hemman och skogsskiften är märkt med ett hugget A på 3 sidor samt hammarmärke A, A1, A2. Kasseringsmärke +.

Deremot är allt från sjelfegande hemmansegares skogar inköpt virke märkt med 3 huggna streck, stjernan och Z.

Mot märkningen kan göras den anmärkningen

att huggna märket A från en del stockar är ganska otydligt och liknar föga ett A. Dock torde det utan svårighet kunna skiljas från öfriga, inom Lule vatten system nu begagnade märken.

Wrakfallet kommer att blifva omkring 27,000 från 160.000 eller omkr. 17 %, hvaraf c:a 2/3 af större och 1/3 af mindre dimensioner – för hvilka sistnämnde ingen ersättning fås. Som hittills ännu icke alla vraksedlar voro inkomna vid uppränandet af rapporten af 8 April, kan ej fullt exakta uppgifter öfver vrakfallet nu lemnas, men af nu inkomna vraksedlar kan man sluta sig till, att proportionen mellan stora och små vrak bör blifva ungefär såsom ofvan antydts.

De två nästa årens utdrifning kommer helt visst att visa en vida mindre vrakprocent, enär slumpen fogat det så, att de sämsta trakterna af hela i höst gjorda utstämplingen, i år blifvit afverkade.

Till hösten kommer utstämpling för de större vraken att företagas 1/4 à 1/2 mil ofvanför kommunen Perlan från södra sidan af Perlelfven.

Utsigterna för utdrifningen i sin helhet äro ej så dåliga – som man tillföljd blidvädret kunnat vänta.

Ifrå rapporten af 8 d:s utskrefs, voro utdrifne, fastän ännu otummade, omkr. 7 a 8000 sty. och bör alltså med temligen säkerhet kunna beräknas att 130000 träd nu äro utdrifna. Om härtill läggas beräknade vrakfallet omk. 27000, skulle alltså obetydligt af betalte 161.000 träd blifva qvar till nästa vinter.

Då brefskrifvaren den 10 d:s afreste från Jockmock, hade ännu ingen körare lemnat skogen, utan att han färdigkört den trakt, han åtagit sig.

Fastän blidvädret sedan dess varit genomgående — dag och natt — torde dock några tusental sedan den 10 d:s vara nedkörda. Öfver allt börja vägarna vara ofarbara och den snö, som föll i Jockmock d 8 d:s, uppehjelpte ej föret för mer än 4 a 5 dagar.

Från Svenman och Skogsskiften fås allt ned, som varit beräknadt. En ej obetydlig del deraf är ännu otummadt.

Ännu torde det vara förtidigt att yttra sig öfver utsigterna för årets flottning.

Fortfar nu rådande blidväder ännu någon tid, så rinner mycket vatten bort, utan att man deraf får nytta.

En god sak är emellertid, att vi i år ej hafva några andra bäckflottningar än i Aposelfven; och

som vi i denna bäck hafva en mängd spardammar att tillgå, bör med temligen säkerhet kunna beräknas att åfven virket från denna elf bör fås ned; isynnerhet som isarne i tjärnarne ej äro synnerligen tjocka i år.

Enligt fjellapparnes utsago finnes rätt god snötillgång i fjellen, och härpå beror ju hela flottningen efter de större vattendragen

<u>Elfrensningarne</u> efter Perlelfven, uppstå i nybyggtet Perlan, äro nu i det aldra närmaste afslutade. Endast några mindre arbeten återstå.

— — — — — — — — — — — —

Med största högaktning

H. Östenblad.

Luleå d. 24 April 1886

Grosshandlaren
H. Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

För ärade skrifvelsen af 20 d:s får jag
vördsammast tacka.
W. är nu hemkommen från sin
Jockmokksresa. Han har sjelf besökt Jock-
mock och tia och med ett par afläggningsställen.
Han åtföljdes på sin resa af Inspektörerna
Österberg och Thorsen samt timmergranskaren
Fladman. Enligt W:s utsago hafva desse
sedermera besökt samtliga afläggningsplat-
serna för årets utdrifning. Genom bref
från Wästfelt har jag dock fått känne-
dom om, att de ej besökt på långt
när alla ställena. Huru som helst
vill det dock synas, som W. har det
aldra bästa intryck af sin resa. "Mitt
uttalande om virket är", sade han,
"att det är af utmärkt beskaffenhet
och timmerhuggningen är utförd med
ovanligt god ordning". "Österberg var
den ende, som ej fann virket rik-

tigt vackert, men jag förstår mig ej
riktigt på honom", sade W.
Tack vare min vän Schough, hvilken
på lämpligt sätt för W. framhållit, att
Ö–g är rädd för att mista sin plats,
om affären går igenom, har W. ej det
ringaste fästadt sig vid Ö–gs anmärk-
ningar. Schough och Ö–g draga ej jämt
och som Schough är Gellivarist, passade
det utmärkt bra, att han – och icke
Undertecknad – gjorde W. uppmärksam
på Ö–gska intrigerandet!
W. hade besökt Wästfelt för att
tala vid honom om ett och hvarje
och han hade af honom fått idel goda
underrättelser, hvilka han (W:r) delvis
för mig upprepade. Af Hr Lindgren
hade Herr Thorsell begärt erhålla ett
utdrag af sista virkesrapporten, men
fått undvikande svar. Detta gaf
mig anledning att till W. öfverlem-
na en afskrift af sednaste virkes-
rapporten med särskild uträkning
på hvad virket kommer, då man
reducerar allt till enkla stockläng-
den. På nedresan hade W. träffat

C. O. B., hvilken i bref till mig säger, att W. varit alldeles förtjust öfver sin resa. Altså bra att Ö-g ställde om, att W. kom iväg till Jockmock!

W. uppsökte mig i förrgår och berättade då, att han fått bref från Hr Mattson (privatbref). W. tycktes ej nöjd med brefvets innehåll. Ibland annat hade Mattson omtalat, att Mikaeli talat vid Klinberg – byråchefen i Domänstyrelsen – angående nyläggningen i Jockmock samt att Mikaeli af honom fått den upplysningen, att de ej voro mycket värda.

Ändamålet med Mattsons bref var emellertid, att W. skulle höra sig för, ~~att~~ om det ej funnes någon spekulant.

Jag bad honom endast draga sig till minnes, hvad Herr Grosskr i detta afseende nämnde vid sednaste sammanträffandet här i Luleå. Afvensä framhöll jag, att spekulering å Kolacc omöjlig af det skälet, att styrelsen ej kan till en bolagsstämma komma fram med ett förslag, som ej

åtminstone utvisar att skulderna blifva betäckta. Då man följer den värdefullaste delen af egendomen, måtte man åtminstone få något såsom, hvad den är värd etc. Vidare framhöll jag, att jag i detta afseende fullkomligt kände Hr Grosshs åsigt och att det ej ens vore nyttigt för affärens genomdrifvande, att till Hr Grossh. framkomma med något prutningsförslag o. s. v.; att saken som han fått höra flera gången förrut. Han gick efter detta samtal direkt till telegrafen, dit vi följdes, samt telegraferade till Mattou. Jag vet ej hvad detta telegram innehållen, men af vårt under vägen förda samtal kan man sluta till, att P. W. telegraferade något i den här vägen.

Han sjelf personligen besökt Jockmock, den nogganannast genomrest hvarje trakt, funnit verket, kommande långt öfver förväntan. Han gjorde de yttersta ansträngningar att pruta, men omöjligt. Tillstyrker offertens antagande, ett nödvändigt lifs=

24 April

vilkor vår existens.
Det vore ledsamt, om jag bedroge mig på telegrammets innehåll, men då v. W. ögonblicket före dess afsändande fått yttrande just "i denna anda" – och nära nog med samma ord, så har man dock någon anledning hoppas och tro, att telegrammet blef stiliserat något i den vägen.
Vid utgåendet från telegrafen frågade v. W. – "tror Ni, att det kan prutas på något, om jag får i uppdrag, att uppgöra affären". Jag svarade härpå, att någon prutning kan naturligtvis ej ske, men att jag nog trodde, att något tillmötesgående vore möjligt, och sådant, utan att rubba sjelfva offerten, kan låta sig göra. Man har ju en del saker, som Hr Grossl[?] vet, som man kan jemka på – (På afsättning beroende nybyggena t. ex samt ränteberäkningen å ännu icke utbetalta stubb-ören).
Vid sin hemkomst från Jockmock hade v. W. telegram emot sig, hvaruti han underrättas om, att Mikaeli och

Mattson utresa till England strax efter påskhelgen.

En afskrift af Luleå Snickeri AktBolags skrifvelse till Hr Hummel af 15 April biföljes. Som denna skrifvelse afhandlar Jockmocks utrikshamnen, antager jag, att densamma kan vara af intresse och har derföre låtit Herr Lundgren göra afskrift af densamma.

Just nu kom bud från V., att han önskar tala vid mig angående accorderna för sågning m. m. vid Altappen. Möjligen har han något att förkunna angående Storaffären. I så fall, vidare i morgon.

Ödmjukeligen
A. Örtenstad.

Hr Grosh. har väl sett sista Sidnaste Malmberget – och läst om den lycka S:ne gjort vid Riks-dagen!? Är det ironi eller ett misstag – då Malmberget säger, att S. är en talare af ~~Varg~~ rang?

Här har skämtats åtskilligt öfver denna sak — och på den framstående statsmannens bekostnad.

D. S.

Luleå d. 28/x 86

Grosshandlaren

H. Herr J. Aug. Bergman

Nederkalix.

Vid sammanträffandet igår med Wm omnämnde han, att han haft ett privat-telegram (antså från Hr Matson), hvaruti denne frågar, om han (Wm) trodde, att vi skulle vilja sälja nu utdrifna timret, om London vederbörande skulle vara odisponerad, att nu genast inlåta sig på affären i sin helhet. Denna affär skulle antså vara i afvaktan på, hvad som komma skulle! Detta Matsons telegram måtte vara framkallat af något telegram från W. Denna sednare har troligen telegraferat och sagt, att det är nödigt, att affären snarast afgöres, om ej Grs Bolag skall gå miste om nu utdrifna stammer, troligen vackra, värdefulla virket, hvilket endera dagen skall nedflottas etc. Jag svarade honom genast,

att någon sådan affär, som att
följa en utdrifna virket, utan att
hafva någon garanti för att affä-
ren i sin helhet går igenom, ej
är knappast tänkbar. Man kan ju ej
afstånda sig virket – då man ej
får hörtin totalt friskad – och i och
med detsamma alla utsigter för
att genomdrifva affären. Tin ude med
W. erkände, att han fann detta
förslag antför naift för att på
allvar kunna komma fram med
detsamma. Då jag frågade honom,
om det vore hans mening, att jag
skulle skrifva tinkt grastl. om saken,
svarade han ocksa – "det är visst
ej värdt göra det".
W. sade, att Mikaeli gjör anträde
sin resa till London.

Ödmjukaste
J. Östenblad.

Stubbören	0.70 ö
Hämpling .	, 10 ,
utdrifning	, 70 ,
	1.50
Löner förvaltn	10
	1.60
Räntor —	10

150 Stock 2 Kr 30 ö — Kr 345.000
330 d:o 333
678:—

150 Stock @ 4.80 / 1.70 } @ 2 Kr 80 — 420.000
330 d:o 330.000
750.000

Hemman —	50
Staden	30
Invent	20
Bommen	100

Luleå d. 4 Maj. 1886

Grosshandlaren
H. Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

Årado af gårdagen mottagit och dess innehåll bemärkt. Har idag träffat Dr. han hade ej hört något Söderifrån. Visste ej om Mikkaeli ännu anländt till London.

Den för Lule Samhälle så ytterst viktiga Jordfrågan var igår före inför Stadsfullmäktige Frågan gällde, som bekannt, om ny Sutte-gång skulle anhängiggöras mot V.f.s aktiebolag m.fl. om eganderätten till Pontasudden. Förra sammanträdet lyckades man få uppskjutit detta ärende — och det gamla ordspråket "Den som vinner tid, vinner allt" har besannats. Motpartiet hade väl beräknat sina Krafter — de vågade ej ens yrka på votering. Borgmästaren uppträdde under sammanträdet — och betecknade det hela, som en förföljelse mot industriidkarne. Det var utmärkt att han blifvit vunnen för vår sak och gjorde hans tal helt visst sitt till, att förslaget föll.

Skartz. Ödmjukeligen
H. Örtenblad

1

Luleå d. 9 Maj 1886

Grosshandlaren
H. Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

Erkännande mottagandet af ärade skrifvelser af 7de samt telegram af gårdagen, får jag härmed i korthet redogöra för hvad som passerat under gårdagens samtal med Disp. Wm.

W. nedkom på snickerikontoret i går morgse och helsade mig med orden — "att klart, jag har nu fullmakt att göra upp affären".

Det var mig sannerligen svårt att tro mina egna öron — och så minnebara hans ord g[illegible] så långt

2

nar, hvad man i första kapparheten var färdig att kappas. Under samtalet framgick nemligen, att han erhållit telegrafisk fullmakt att uppgöra om köpo af nu utdrifna, med A märkta virket. Då jag tänkte mig möjligheten af, att det kunde vara oklokt att genast rycka fram med Hr Grossh:s bref af 4de, så svarade jag, att en dylik separatförsäljning kan väl tänkas som möjlig, men den har stora svårigheter med sig — för oss. Att sälja nu utdrifna virket, utan att hafva någon sorts garanti för, eller ens utsigter — att affären i sin helhet går igenom, är rent af oklokt. Det mindre —, menskade

parti som vi sedan hade att utbjuda, skulle vara en vida mindre begärlig vara, än partiet i sin helhet o. s. v. Sedan Hr W. gått afsändt jag min gårdagstelegram.

Då Hr Grosskt. svar uteblef, besökte jag W. samt visade honom Hr Grosskt. bref.

Sedan han läst detta, följde ett allt annat än uppmuntrande samtal. W. tyckte priset vara alldeles för högt, ville ej ens reflektera härpå, sade han, trodde att vi skulle vilja sälja ut utdrifna virket till pris af 1:68 pr träd plus utdrifning & flottning samt oaukortnadeb. Sade sig ej hafva fullmakt uppgöra affären på annat sätt. Utan att

precist säga honom, att hans förslag förefåll mig rent af oförskämdt, lät jag honom dock förstå, att det vore ganska oframalagt, att komma fram med ett dylikt förslag, efter att hvad som skrifvits, afhandlats, talats & telegraferats rörande denna affär — som han sagt sig hafva på det varmaste förordadt, som han hade den lifliga och innerliga önskan skulle gå igenom och hvilken han ansåg vara rent af nödvändig för Gr. bolag. Vi hafva afgifvit en offert och W. har uppmuntrat oss med, att han tog för afgjort, att den skulle accepteras —; men han förhalat tiden — vi hafva märkt

9 Maj

virket med särskildt märke o. s. v. — och efter att detta afgifves en sådan mot-offert. Det kan väl aldrig vara Disp:s mening och allvar?

Det syntes på honom att han gaf mig rätt — fastän han ej sade det. Han trodde, att om vi nu sålde utdrifna virket till det pris, han föreslagit, så skulle affären i sin helhet lätt genomdrifvas sedan. Men hvad har man för garanti härför — hvad garanti vill ni ställa härför? Naturligtvis ingen!

Vi samspråkade sedan länge och väl om priset 4:50 och sökte jag på bästa vis förklara för honom, att detta

pris, fastän högt, skulle för Gr:e bolag vara fördelaktigt, samt särskildt fördelaktigt för affärens genomdrifvande i sin helhet — något, som han erkände, han önskade lika mycket som säljarne sjelfva.

Innan jag gick, visade han mig ett telegram till Styrelsen i Stockholm. Som jag genomläste det flera gånger, så minnes jag noga dess innehåll:

"Gellivara Stockholm.
Grosshandlar Bergman synnes ej vara villig sälja ifrågavarande timmerparti utan att vara viss, att Snickeribolaget får sälja det öfriga såsom skog, hemman och byggnader m. m.
W—m"

(W. tyckes ej vara rädd för, att alla möjliga telegrafstjenstemän skola få fullt klart för sig, hvarom det är fråga.)

På detta telegram väntar han svar senast i morgon. Jag bad honom skynda på vederbörande, hvad som går an — vi måste få klart för oss, om det skall bli det ena eller andra. Hela denna underhandling blir ju snart sagt löjlig, om den skall fortsättas ännu en tid på samma sätt som hittills.

Sedan har lemnat mig en hjelpt erkännande på att jag hade rätt häruti — tog jag afsked.

Herr Grossh.s bref låt jag W. behålla så länge — det kan ej skada, han får studera detsamma litet närmare.

W.s fullmakt att uppgöra om köp af utdrifna verket var från Stockholm — ej från London.

Kanske Hr Matton på eget bevåg aflemnat denna telegrafiska fullmakt — till följe W.s påtryckning och oro, att nu utdrifna verket ej skall komma bolaget till godo? Det kan ju tänkas något sådant. Från London har han ej haft några meddelanden.

Det är sannerligen svårt att begripa anledningen hvarföre vederbörande på

9 Maj

Sån som Sken drager ut på tiden.
Få se om de ej skola få
mera brådtom att uppgöra
affären, då flottningen börjar.
Det undslapp B. i går att
det är ej försent, så länge
virket ej är utqvarradt från
Såforsen och sändt till Charls-
vik.

Emellertid pröfvas tåla-
modet på litet hvar.

Så snart något meddelande
anländer från Stockholm, skall
jag vidare skrifva till Hr
Grosshr i detta ärende.

Om man ser, att affären skulle
totalt gå om intet —, kan det
måhända vara skäl uti att
något jemka på nu begärda
pris 4:50. Affären med ett
pris af pr. cr. 4 Kronor,

skulle en realisation af årets
utdrifning lemna ett resul-
tat, som <u>omöjligt</u> <u>kan</u> åstad-
kommas genom en försälj-
ning. Men härpå är tids
nog tänka, då man ser, att
ingen annan utsigt till
affär med dessa besynner-
liga herrar är möjlig.

Ödmjukeligen
A. Örstenblad.

Luleå d. 11 Maj 1886

Grosshandlaren
H. Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

Åberopande min vördsl. af 9 dennes samt dagstelegram, får jag härmed redogöra för hvad, som gifvit anledning till afskickandet af detta sednare.

Nu först tyckes det, som man hade skäl hoppas på en lycklig lösning af den stora frågan! W. är i den aldra gräsligaste ängest – och detta är ju goda tecken; det visar, att saken nu är allvarsam och att man snart nog står framför ett afgörande.

W. uppsökte mig för ett par timmar sedan – och har vårt samtal varat ända tills nu. Det skulle alltså blifva för långt att i detalj återgifva hela samtalet; jag vill derföre hålla mig till hvad, som kan vara af någon större vigt.

W. berättade, att han hafte ett telegram, som gifven honom anledning hoppas, att affären kan komma till stånd – blott vi pruta något på hvad, som begärts för hemman och bommen. "Ni kan väl pruta 80 på bommen och 45 på hemmanen, så går allt igenom. Byggnaderna och inventarier-

na spela ju ej så stor rôle, så hvad den beträffa, kom-mer vi nog öfverens."
Jag svarade, att någon afprut-ning kan ej komma ifråga (och upprepade än en gång alla skäl härför), men all-tid kan Ditt. påräkna, att man eljest skall vara så tillmötesgående som möjligt.
"Ja - det är godt och väl, men jag kan omöjligt tillstyrka, att begärda priserna beta-las för kommanen och bo-pinnen*, och Ni böra åf-ven besinna, hvilka köpa-re Ni hafva att göra med - laut får ju kon-tant."
Jag fäste hans uppmärk-samhet på, att han förrut

sagt, att han för sin del till-styrkt offertens antagande, såsom den af bolaget offe-rerats!
Han såg mäkta generad ut och ville låta påskina, att han härmed menat, att han tillstyrker affären, men förutsatt att det prutas nå-got -, hvilket han alltid an-tagit, att säljarne skulle göra. Detta är ett högst egendomligt antagande - då man tydligt och klart sagt ifrån att af-prutningen redan är gjord och att man ej vidare kan pruta, då antingen har det värden-funnit ut - som ni skrifvit åsatt.
Han berättade då, huru han gått tillväga, då Niemifors-sågen och dess skogar köptes

11 Maj

af Gr. balag. De hade begärt 250. Han bjöd då 100. Detta antogs ej. Allt såldes då på auktion, då han fick fullmakt köpa efter godtfinnande, och köpte han då timmer och skogar till ett pris af 75. Sågen, såsom varande obehöflig, köpte han ej! Men tänk hvad de stackarne ångrade sig, som ej togo 100, då de blifvo erbjudna denna summa kontant, – sade han.

Som denna lilla historia är ganska lärorik – utom att den visar berättarens naivitet –, så har jag tagit mig friheten återgifva densamma, fastän den ej hör till ämnet.

Han berättade, att Mr Vilson ej riktigt tyckt om sjelfva uppställningen af förslagskontraktet. Jag frågade i hvad afseende, men det visste han ej.

Vidare bad han mig göra Mr Groschs uppmärksam på, att nu gäller det att ej hålla alltför strängt på priset, ty då kanske allt strandar, – då man deremot, om eftergifter göras, kan vara viss att i rätta ögonblicket få en uppgörelse så få handen.

Det undslapp honom följande uttryck – "Vi fästa synnerligen vigt på, att nu utdrifna timret fås, vi behöfva det – och jag hoppas att affären snart kommer till

stånd, så att sitt Hr Hammel
kunna sälja tillverkningen
af detta virke.
Jag tog mig vid förra sam-
manträffandet friheten att näm-
na honom med, att om
ej affär snart kommer till
stånd, så är helt naturligt,
att Hr Hl **måste** ordna om
försäljning af sommarsågningen
vid Carlsvik för augusti
och Septembers skeppning.
Nu upplyste jag honom om,
att tyvärr hade Hr Hammel
sedan sålt ett par hundra
Standards utöfver, hvad vi
hafva i lager och hvad som
kan beräknas af vid Carls-
vik nu liggande osågadt
virke. Alltså nödigt att
man ej vidare förhalar

tiden!
Han bad mig då genast
telegrafera till Hr Grossh:a
och dikterade sjelf telegram-
met, till hvilket jag, sedan
H. gått, endast tillade några
få ord för att härigenom klar-
göra ställningen för ögonblicket.
Ja – måtte nu allt gå bra!

Ödmjukeligen
A. Örtenblad.

Luleå d. 12/5 86

Grosshandlaren
H. Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

Har att erkänna mottagandet af ärade af gårdagen, telegram af samma dag samt dagstelegrammet — detta sednare troligen framkalladt af min vördsl. af igår.

Då Hr Grossh. gårdagstelegram anlände, fick jag genast till N. och visade honom detsamma.

Telegrammet gjorde lämpligt intryck på honom. Han frågade — "hvad fordrar

Ni för garanti för, att affären i sin helhet kommer till stånd, om vi nu skulle få köpa endast skogen och uppskjuta köpet af det öfriga nemligen Lemman och Vännmen. Jag hänvisade till telegrammet och bad honom för öfrigt påminna sig alla de anförda skäl, som tala emot en sådan partiel affär.

"Nå", sade han, "ären I ej nöjda med, om denna del af affären blefve hänskjuten till en kompromiss bestående af t. ex. Hr Ö-d Hr Thoorsell och en tredje opartisk". — Detta var

ett i sanning ganska egendom-
ligt förslag. För det första
är här ej fråga om nå-
gon tvist, som behöfver
biläggas. Wi fråga endast,
Will ni – eller will ni
inte? För det andra skulle
ingendera parten vara nöjd
med låta en tredje be-
stämma priset – och hvar
skulle denne "domare"
få ifrån. Det är ju mycket
lättare att komma öfver-
ens, då att sker öppet
och frivilligt, än då man
blir underkastad en dom-
slut, hvarpå den ena eller
den andra skulle blifva
lidande. För det tredje

så äro vi myndiga båda
två – och behöfva ej ställas
under förmyndare, som
skall bestämma öfver
hvad vi skola göra eller
icke göra.

Han bad mig emellertid
skrifva till Hr. Grosshr. här-
om. Härtill svarade
jag nej, det gör jag på
inga vilkor – det tjenar
till intet.

Han bad mig emellertid
återkomma idag på för-
middagen för att närma-
re saken utreda sitt för-
slag om kompromiss. Jag
gick derför dit vid 11
tiden. Wid detta samm-

12 Maj

sammträde förekom intet
af vigt – utom att han
sjelf insåg, att förslaget
om kompromiss var omöj-
ligt.

Just hemkommen från
W. erhöll jag Hr Grossh:
dagstelegram. Som jag an-
såg det lämpligast att ej
springa dit än en gång idag,
sände jag detsamma med
en bref – under förklaring
att jag för ögonblicket var
hindrad komma sjelf, men
att jag dock ville på sätt
som sker snarast möjligt
låta honom få del af in-
nehållet för att komma
gifva Hr Grossh. den

begärda upplysningen.
W:s svar närslutes.

Detta telegram kom ut-
märkt lägligt! Och hoppas
jag, att det skall göra åsyf-
tad verkan.

Få se hvad de tänka kom-
ma med härnäst.

Betecknande är att W.
sade mig idag, då vi skiljdes:
Ja – det blir väl ingenting
utaf, då Hr B:n är så
omedgörlig. Sedan han fick
läsa dagstelegrammet, hade
han nog lika mycket skäl för
att säga detsamma, men
det gjorde han ej!

Sedsamt nog kommer
Smidesbolagets räkenska-

per att visa en betydlig förlust för 1885. Förlusten blif omk. 65 à 70,000 Kr. Carlsvik lemnar endast 75.000 — Winst. Fabriken deremot en förlust af omk. 30.000. Och då räntorna går till omk. 110.000, så uppstår en förlust af omk. 65.000.

Det hjelper ingenting, att hvad man arbetar för denna jemmerliga affär, sedan den från början kommit på rasande hjulspår. Widare härom, sedan böckerna blifvit afslutade.

Då det, som vi väl nu få knappt, snart nog kom-

mer till en slutuppgörelse med Gr. Bolag, vore det måhända ej ur vägen, att Hr. Grossh. — då det skall afgöras — gaf mig order, att skrifva till E. O. B. att komma hit ned för att "hjelpa" till vid uppgörelsen. Han skulle helt visst vara mycket förtjust öfver, om han härom blefve anmodad. Jag nämner härom för den händelse, att Hr Grossh.r skulle anse, det vara lämpligt, att han — och Hr Grossh.s parti böra närma sig hvarandra. Dessutom har han en god förmåga, att öfvertyga folk om — hvad han vill hafva

 12 maj.

gjenom — Då han dertill är
en af de största aktieegar-
ne, utom Hr Grossh. och Herr
H. — samt oneklijen har
ett visst inflytande hos öf-
rige aktieegarne, han på
platsen åtminstone, så
skulle det möjligen vara
bra, om han komme
ned och fick vara med
litet på slutet. Antag-
huru bra det än må vara
gjort — skall klandras, och
altid bättre hafva C. O. B.
för sig — än emot sig.
Han och jag äro nu de al-
dra bästa vännerna — hvad
vi kunna vara i själ och
hjerta, det lämnar jag der-

hän — och skulle jag derför
gerna se, att jag fick order
om att anhålla om hans
nedresa hit — eller kanske
att det vore ändå bättre, att
Hr Grossh. sjelf skref till ho-
nom och anmodade honom
härom.

I öfrigt hänvisande till min
vördsl. af gårdagen, tecknar

Ödmjukeligen
A. Örtenblad.

Ber om ursäkt att mina bref
någon gång äro slarfvigt
skrifna, men tiden är ofta
såsom idag t. ex. kort — och
då blir brefven derefter
D. S.

Luleå d. 13/5-86

Grosshandlaren
Hr Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

Åberopande min vördsamma af igår har jag att erkänna mottagandet af sednaste gårdagstelegrammet.

W. kände sig något stött öfver dettas innehåll – och det skadar ju icke, då man har all anledning att hoppas, att detsamma skall medföra åsyftad verkan.

Wi hade med anledning af ifrågavarande telegram ett ganska lifligt samtal – till och med ej fritt ifrån någon ringare grad af häftighet –, hvarunder jag fick tillfälle gå honom åt på lifvet. Jag bad honom säga mig rent ut sin ställning till affären, nemligen om han har afgifvit ett rent tillstyrkande till offertens antagande utan all prutning eller ej? Dessa kan ju förstå, att det är absolut nödvändigt att få detta klart för sig, då jag härpå beror, om underhandlingen skall fortsättas eller icke. Var god svara mig öppet – ett ja eller ett nej, så veta vi, hvar vi hafva det. "Jag kan ej svara härpå", svarade han. "Det vill säga, vi måste anse affären fallen", genmälde jag. "Nej

för att det, tvärtom har
den de bästa utsigten, att
gå igenom. Jag vet ej om
Styrelsen i Stockholm går in
på att betala hvad Ni begä-
ra – det beror på ("här tvär-
stannade han). På hvad?
"Lugna Hr B:n med, att jag
gör hvad jag kan –, det är
mycket orätt af honom att
beskylla mig för att mot-
arbeta affären –, men man
har väl rättighet att försö-
ka få de priser, som äro
för höga något modererade".
Jag tror för min del, att
W. tillstyrkt affären rent,
fastän han ej vill erkänna
det. Han tänker väl – för-

söka dager. Han afsände
igår ett telegram på omk.
300 ord –, hvaruti han (bland annat) sök-
te bevisa kommunens värde
för köparne (detta talade
han sjelf om för att visa
att han arbetar för affären
och ej mot densamma).
Gårdagstelegrammerna gjorde
bestämdt mycket godt, icke
minst det sista.
Under gårdagens samtal fram-
kastade han: "Troligen kom-
mer väl Styrelsen i Stock-
holm att afgifva ett motoffert
endera dagen". Den får
ej se ut på mer än ett
vis – svarade jag – Ni
känner säljarnes vilkor

13 Maj

ningsomkostnaderna.

Sätgarne borde i samma Kiss, utan prisfördröjning, afslåta den rätt till 5te avsökta nybyggen som kosta dem 10,000, äfven böra de afstå från sitt restbygge från 1884x samt från sina strandrättigheter efter elfven och i Säfviast, Säfrastthemmanet och sina fiskeandelar efter elfven, hvars egare de underlåter flottningen.

Wikström

En såpass långt telegram är ej godt minnas alldeles utantill, då jag ej fick genomläsa det

x detta utgör ett 870 träd. hvars afverkning [illegible] nog om [illegible], begripes [illegible].

mer än som hastigast 2 gånger — men i det aldra närmaste bör det vara sådant som jag återgifvit detsamma!

Det är väl Österberg som gjort honom uppmärksam på omsökta nybyggena, restbygget och strandrättigheterna samt fisket.

Jag sade honom, att jag högeligen betviflade, att någon eftergift härvidlag kommer att göras — thi fordrar ju alldeles för mycket, då vi eljes hafva ant detta för intet! Vidare upplyste jag honom om, att han misstagit sig på hvad vi

betalt för hemmanen.
De kosta oss nära 80,000
i stället för 60,000 och
härpå är ej beräknadt
än ändå öfes ränta, sedan
de köptes; och att hvad
vi påkostadt dem går,
om man räknar noga, till
bortåt samma belopp, som
inköpssumman etc.

W:s telegram tyckes vara
uppsatt i så ytterst för-
siktiga ordalag som möj-
ligt — det är ju ingen
klämm uti detsamma,
men han känner väl
bäst sitt folk och vet
väl derföre, huru de
böra tagas.

Han slog idag betydligt

lugnare ut än han gjort
de föregående dagarne
samt omtalade, att fors
och bomafgifterna slagit
mycket an på Mr Lo-
der, som funnit dessa
värda att köpa.

Ödmjukeligen
H. Ortenblad

Luleå 14 Maj 1886

Grosshandlaren
Ht. Herr J. Aug. Bergman
Nederkalix

Återsändande min vördsamma af igår, har jag att erkänna ärade af 12 d:e, med hvilket i hand jag strax efter dess mottagande infann mig hos W. Då det naturligen var bäst att han fick god tid på sig att genomläsa detta bref samt begrunda deruti uttalade farhågor, så lät jag honom behålla brefvet.

W. har ej hört något sedan ifrån Sedan han afsände sitt sednaste telegram d. 12te på aftonen. Han trodde, att detta telegram möjligen skola återupprepas till London – och att svaret derför låter vänta på sig. Han visade mig sitt långa telegram af d. 12te. Det innehöll ej mycket annat än hvad de sedan förut visste genom bref – sade han, men han ville nu sammandraga allt på ett ställe för att få affären mera öfverskådlig.
Jag erinras ej fullt telegrammets innehåll, men var kontentan af det.

samma ungefär följande:

"Offerten är för

484000 träd	484000
fors och konaafgift	180500
Hemman, Skiften	175500
Byggnader	30000
Inventarier	30000
	900000

Hvartill kommer stubböre till Kronan 330000 hvaraf 110000 är betald rätten betalas 110000 före 1886 års slut och 110000 före 1887 års slut. Härpå betalas ingen ränta till Kronan.

Härpå vilja de ej alls pruta ej heller vilja de gå in på någon partiel försäljning på

antagliga vilkor.

De hafva inköpt hemmanen för omk. 60000 men sedan är påkostadt betydligt hvarje år för hemmanens iordningsställande dessa påkostnaderna hafva årligen afskrifvits.

Kommunen har lemnat Snickeribolaget 36000 Kronor pr år under åren 1881 – 1885.

Då Bodträskfors hädanefter kommer att nedflotta allt sitt virke genom Säfvast, bör virkes mattan för kommunerna åren af understiga 300000.

Genom Råså af kommunen inbesparas 16 öre från flott-

14 Maj.

och var öfvertygad om, att de hafva funnit allvar. Will Ni affären, så för all del afråd dem ifrån att komma fram med något prutningsförsök – ty då är saken klar! Affären har redan blifvit utfört för länge uppskjuten – nu måste det bli slag i saken. "Tror Ni inte, att det kan prutas på något alls". Nej omöjligt – det vet ju disp. förrut.
Han frågade sedan hvar Hr Hammel är. I Paris tror jag, svarade jag, men osäkert huru länge han stannar der och för öfrigt så har han afsagt sig allt bestyr hvad denna affär beträffar – Hr B. har belagts fullmakt och han ensam är den som afgör häruti dlag.
Då jag gick – så kilade W. iväg direkt till Telegrafen.
I dag har jag ej hört något utaf honom!

Ödmjukeligen
H. Örtenblad.

Piteå 16 Mars 1886.

Herr C. G. J. Hatton
[illegible]

Som jag efter min ankomst hit erfarit, att efter min afresa från Stockholm ett bud från eder framfört anhållan om ett samtal, och jag beklagar att sådant afslag underhandlingen i sak [illegible] [illegible] [illegible] på [illegible] att jag för afresan [illegible] [illegible] [illegible] i Luleå och den Bergman, som numera innehar bolagsstämmans fullmagt å [illegible] Edra instruktioner angående till Ert kontor i Luleå kan och då [illegible] den när som helst afhandlas och afslutas.

Med utmärkt högaktning

J. Cremmeryd

Paris 17 mars 1886

Herr C. H. J. Mattson
Stockholm.

Efter afsändandet af mitt värdsamma af går dagen har jag låtit erbarbeta sammanfattning öfver alla i England och på kontinenten hittills gjorda försäljningar af det af herrar Bekker & Nielsen härofver utfärdade, härhos bilagda uitdrag torde observeras, att af Lule ångsåg-verk Aktiebolags för öppet vatten befintliga lager af 7105 standards, äro 5433 standards redan sålda, och alldenstund det vid realisering af återstaden är för bolaget nödigt ifråga i hvilken måna det kan blifva i tillfälle att medelst användandet af en del af som martillverkningen kunna komplettera de i Stockholm uppkomna ...,
torde nödvändigheten af den ifrågavarande affärens skyndsamma behandling nogsamt inses.
Det finnes ingen exportör nog ...

Sundsvall och Kramfors någon å återstående plats, som erhållit högre öfverbefraktnings pris än hvad jag lyckats uppnå för Luleå tillverkning, hvilket att medelst Kontrakternas företeende kan styrkas.

Med utmärkt högaktning

D. Hummel

Lit. B.

N:o 74

App. N:o 2

Klass. N:o 1544 Ord. 29 Inlemnadt i Malmö den 29/12 1885 kl. 5,20 m.

Tjenstean.

Bergman Kalix

Matton svarar: Begärda samtalet gälde Törekontraktet icke gackmacksaffären, hvilken efter Michaelis senaste samtal med Eder synes omöjlig åvägabringa.
Telegrafera från Lobbok hurudant svar här afgifves

Hummel

Tel. af Wm Exp. af Mw

Lit. B.

№ 66—

App. №

Klass. № 1250 Ord. 15 Inlemnadt i Malmö den 26/2 1886. kl. 9.5 f m.

Tjensteanm.

Bergman Kalix

Telegram 16 ingått. Jag reser icke London under smältningstiden afvaktar vidare meddelanden

Hummel

Ef Exp. af Mo